

betydning i forhold til unge i aldersgruppen 15-17 år, for så vidt som der i forhold til unge i denne aldersgruppe er tale om en nykriminalisering.

En sådan kriminalisering ligger i naturlig forlængelse af de andre bestemmelser i straffeloven, der indeholder en 18 års grænse med henblik på at beskytte personer under denne aldersgrænse mod seksuel udnyttelse.

Kriminaliseringen vil endvidere opfylde pligten efter ILO-konvention nr. 182 til at forbyde brugen af børn og unge under 18 år som modeller ved fremstilling af pornografi. Som anført ovenfor i pkt. 1 i indledningen til lovforslagets almindelige bemærkninger indebærer en vedtagelse af lovforslaget, at Folketinget giver samtykke til, at Danmark ratificerer ILO-konventionen. På den baggrund gøres der nedenfor under pkt. 5 nærmere rede for indholdet af konventionen og for dens forhold til dansk lovgivning i øvrigt.

4.3.2. Den foreslåede kriminalisering af brugen af børn og unge under 18 år som pornomodeller omfatter den, der optager de utugtige fotografier, film eller lignende med forsæt til at sælge eller på anden måde at udbrede materialet. Medvirken er også omfattet, jf. straffelovens § 23. Kriminaliseringen omfatter derimod ikke den, der uden at have medvirket til selve optagelsen, senere befatter sig med de fotografier eller film, der blev resultatet af optagelsen. Uden for kriminaliseringen falder således de forbrugere, der i sidste led køber eller på anden måde aftager billederne eller filmene. Strafansvaret omfatter f.eks. heller ikke de forlag, mellemandlere mv., der uden at have haft andel i selve optagelserne efterfølgende køber dem med henblik på forarbejdning, mangfoldiggørelse og videre salg.

Angår optagelserne et eller flere børn under 15 år, vil de personer, der efterfølgende befatter sig med de fotografier eller film, der blev resultatet af optagelserne, dog efter omstændighederne kunne straffes for overtrædelse af straffelovens § 235 om børnepornografi. Det samme gælder imidlertid som udgangspunkt ikke, hvis optagelserne angår unge, der hører til i aldersgruppen 15-17 år.

Dette rejser spørgsmål om, hvorvidt bestemmelsen i § 235 om børnepornografi bør udvides til også at omfatte utugtige fotografier, film mv. af unge på 15-17 år.

Justitsministeriet har dog ikke på det foreliggende grundlag fundet anledning til at udstrække den strafretlige beskyttelse af unge på 15-17 år ved også at indføre strafansvar for de personer, der efterfølgende befatter sig med materialet f.eks. ved opkøb til forarbejdning, videreformidling eller blot til besiddelse.

Når Justitsministeriet afstår fra at stille forslag om en udvidelse af § 235 på dette punkt, skyldes det navnlig vanskelighederne ved alene på grundlag af fotomateriale at afgøre, om en ung model er lige over eller lige under 18 år.

Den gældende bestemmelse i § 235 om børnepornografi indeholder ikke nogen absolut øvre aldersgrænse for, hvad udtrykket »børn« omfatter. Efter forarbejderne omfatter dette begreb personer, hvis fysiske udviklingstrin svarer til aldersgruppen under 15 år. Der kan her lægges vægt på, om den pågældendes pubertet endnu ikke er eller kun lige synes at være begyndt. Det afgørende for strafbarheden er således barnets fysiske udviklingstrin, således som det fremtræder på billedet.

I forhold til denne afgrænsning af børnepornografi, hvor der ikke kræves kendskab til eller bevis for barnets faktiske alder, vil en inddragelse af unge i aldersgruppen på 15-17 år i praksis kunne rejse vanskelige afgrænsningsspørgsmål mellem (ulovlig) børnepornografi og (lovlig) voksenpornografi.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6 nedenfor om straffelovens § 235.

4.3.3. Om det nærmere indhold af forslaget til en ny bestemmelse i straffelovens § 230 henvises til bemærkningerne nedenfor til lovforslagets § 1, nr. 5.

5. ILO-konvention nr. 182 om forbud mod og omgående indsats til afskaffelse af de værste former for børnearbejde

5.1. Indledning

Som nævnt ovenfor under pkt. 4.1 vedtog Den Internationale Arbejdsorganisation den 17. juni 1999 en konvention om forbud mod og omgående indsats til afskaffelse af de værste former for børnearbejde (ILO-konvention nr. 182). Konventionen er optaget som bilag 2 til dette lovforslag.

Præamblen indeholder en henvisning til relevante FN- og ILO-konventioner. Især kan nævnes ILO-konvention nr. 138 om mindstealder for adgang til beskæftigelse, konventionen om tvangsarbejde, 1930, og FN's supplerende konvention om ophævelse af slaveri, slavehandel og institutioner og praksis, der ligner slaveri, 1956, samt FN's børnekonvention.

Der henvises endvidere til, at forbud mod og afskaffelse af de værste former for børnearbejde har den højeste prioritet i forbindelse med national og international indsats, herunder internationalt samarbejde og bistand.

Herudover nævnes i præamblen, at effektiv afskaffelse af de værste former for børnearbejde kræver en